

ПИСАРЕНКО МАРИНА ОЛЕКСАНДРІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірантка кафедри цивільного права*

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРИВАТИЗАЦІЇ МАЙНА ДЕРЖАВНИХ ТА КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ У СИСТЕМІ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ

Ефективним інструментом реформування української економіки є приватизація. Не є виключенням і приватизація майна державних та комунальних підприємств у системі агропромислового комплексу, правове регулювання якої до березня 2018 року регулювалося Законом України «Про особливості приватизації майна в агропромисловому комплексі», який втратив чинність 07.03.2018 р. Натомість діє Закон України «Про приватизацію державного і комунального майна». Разом з тим, відповідно до п. 4 Прикінцевих положень приватизація об'єктів агропромислового комплексу, щодо яких на день набрання чинності цим Законом державними органами приватизації затверджені плани їх приватизації, здійснюється та завершується відповідно до вимог вже не діючого Закону України «Про особливості приватизації майна в агропромисловому комплексі».

Основною ідеєю скасованого законодавчого акта було здійснення перетворення переробних підприємств, згідно зі ст. 2, у відкриті акціонерні товариства. Держава бажала зберегти профільність, технологічну єдність виробництва та цілісність майнових комплексів і технологій. Відповідно до ст. 3, працівники сільськогосподарських підприємств, до яких належать пенсіонери, особи, які мають право повернутися на попереднє місце роботи на цьому підприємстві та інваліди, мали право на пільгове придбання акцій за приватизаційні майнові сертифікати, а також за власні кошти і компенсаційні сертифікати. Держава створювала умови того, щоб передати безкоштовно 51% акцій підприємств, що приватизуються, включаючи розміщення приватизаційних майнових сертифікатів, а також власних коштів і компенсаційних сертифікатів працівників відповідних сільськогосподарських підприємств та прирівняних до них осіб через довірчі товариства, створені в колективах товаровиробників.

Також даний Закон регламентував розподіл акцій між державними, колективними та іншими сільськогосподарськими підприємствами, який здійснювався пропорційно до об'ємів сировини. Акції, які не були викуплені на пільгових умовах протягом одного року з дня початку їх продажу, повинні були реалізуватися на загальних підставах відповідно до законодавства України, що повинно було забезпечити вплив інвестицій до сільськогосподарських підприємств.

Окремо необхідно згадати Лист Вищого Арбітражного суду України 18 березня 1997 р. «Про Закон України «Про особливості приватизації

майна в агропромисловому комплексі»», який містив роз'яснення арбітражним судам стосовно тлумачення окремих норм цього закону. Такий підхід забезпечував комплексний та єдиний підхід до вирішення питання.

Відповідно до п. 9 ст. 11 нині діючого Закону України «Про управління об'єктами державної власності» нерухоме майно об'єктів державної власності, що не підлягають приватизації, не може бути відчужене, вилучене, передане до статутного капіталу господарських організацій і щодо такого майна не можуть вчинятися дії, наслідком яких може бути їх відчуження.

Внаслідок вищезгаданих законодавчих обмежень заблокована процедура прийняття Міністерством аграрної політики та продовольства України, іншими центральними органами виконавчої влади рішень щодо подальшої діяльності цих державних підприємств агропромислового комплексу (приватизація, реорганізація, ліквідація, тощо).

Важливим в даному контексті є прийнятий 2 жовтня 2019 року Закон України «Про визнання таким, що втратив чинність, Закону України «Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації», відповідно до якого деякі об'єкти державних підприємства сільськогосподарської галузі виключаються із переліку об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації. Ухвалення цього Закону дозволило прийняти відповідні управлінські рішення щодо подальшої діяльності цих державних підприємств агропромислового комплексу (приватизація, реорганізація, ліквідація тощо).

Зазначений Закон спрямований на забезпечення підвищення ефективності управління підприємствами сільськогосподарської та транспортної галузей, що пропонується до виключення з переліку заборонених до приватизації. Виключення таких підприємств із зазначеного переліку дозволить змінити правовий статус закріпленого за ними майна та зняти необґрунтовані обмеження щодо його використання, зокрема в частині реструктуризації підприємств, зміни їх організаційно-правової форми з унітарної на корпоративну, а відтак – формувати колегіальні органи управління, залучати інвестиції, насамперед у формі акціонерного капіталу, здійснювати технічну модернізацію.

Важливо відмітити і передбачену норму про те, що об'єкти права державної власності, що знаходяться на тимчасово окупованих територіях, не підлягають приватизації до повного відновлення конституційного ладу України на тимчасово окупованих територіях.

Також Законом передбачено зупинення провадження у справах про банкрутство зазначених підприємств, а також запроваджується мораторій на порушення провадження у справах про їх банкрутство протягом трьох років. При цьому слід зазначити, що такі норми не розповсюджуються на об'єкти права державної власності, що задіяні у виконанні державного оборонного замовлення, виробництві, розробленні, модернізації, ремонті, обслуговуванні озброєння та військової техніки, або ж ліквідуються за рішенням власника. Запропоновані обмеження нададуть змогу уповноваженим органам управління

вжити необхідних заходів для стабілізації фінансово-економічного стану підприємств.

Ключові слова: приватизація, державне майно, комунальне майно, агропромисловий комплекс.

Ключевые слова: приватизация, государственное имущество, коммунальное имущество, агропромышленный комплекс.

Key words: privatization, state property, communal property, agro-industrial complex.

СТЕПАНЕЦЬ ЮРІЙ ЛЕОНІДОВИЧ

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри цивільного права*

ПОНЯТТЯ МУЗИЧНОГО ТВОРУ ЯК ОБ'ЄКТА АВТОРСЬКОГО ПРАВА ТА ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН У СФЕРІ ШОУ-БІЗНЕСУ

За роки незалежності в Україні кардинально змінилося ставлення до нематеріальної, духовної діяльності людини, виникло розуміння соціального значення інтелектуальної творчості та її результатів. Така увага до окремого інституту цивільного права обумовлена цілим рядом причин. Порівняно невеликий досвід реалізації авторського права в Україні дозволив виявити його основні переваги та недоліки, виправлення яких є важливою задачею законодавця для ефективної роботи всього інституту.

На сьогоднішній день в музичній індустрії існує безліч проблем правового характеру, які привертають до себе увагу. Зокрема, чинне законодавство України не повною мірою відповідає розвитку відносин, що виникають сьогодні в сфері створення та використання музичних творів.

Проблеми поняття музичного твору як специфічного об'єкта авторського права, особливостей суб'єктного складу авторів музичних творів, правової охорони і захисту авторських прав в даній сфері, особливо в умовах динамічного розвитку законодавства і практики його застосування, залишаються недостатньо дослідженими.

Відповідно до ч. 1 ст. 8 Закону України «Про авторське право та суміжні права» музичні твори є об'єктом авторських прав, але сам закон не наводить ні визначення поняття «музичний твір», ні переліку охоронюваних музичних творів, обмежуючись лише музичними творами з текстом або без та музично-драматичними творами [2]. Тому ця прогалина частково заповнена в юридичній науці, але на відміну від поняття «твір» поняття «музичний твір» в юридичній літературі зазвичай не уточнюється. Слід визначити, що безпосередньо розуміється під «музикою» і «твором».